

ZÁPIS

ze 3. zasedání mezirezortní komise k problematice černého trhu s vínem (konaného dne 30. října 2014 na Ministerstvu zemědělství)

Jednání proběhlo za účasti následujících státních orgánů: Ministerstvo zemědělství (dále jen MZe), Ministerstvo financí (dále jen MF), Ministerstvo vnitra (dále jen MV), Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen MPO), Ministerstvo spravedlnosti (dále jen MS), Generální ředitelství cel (dále jen GŘ cel) a Státní zemědělská a potravinářská inspekce (dále jen SZPI), a odborné vinařské veřejnosti zastoupené Českomoravským svazem vinařských podniků (ČMSVP), Svazem vinařů České republiky (dále jen SV ČR) a Vinařskou asociací ČR, o.s. (dále jen VA ČR).

Jednání zahájil předseda komise, vrchní ředitel sekce zemědělských komodit MZe, Ing. Petr Jílek, který přítomné informoval o tom, že cílem 3. zasedání komise je zejména shodnout se na znění textu dokumentů, které budou předloženy poradě vedení MZe ke schválení.

Diskuze k opatřením Vlastního materiálu pro poradě vedení MZe

K opatření č. 1 (Zvýšení maximální výše sankce, kterou lze uložit za falšování vína, a to na 50 mil. Kč) nevyjádřil nikdo z přítomných zamítavé stanovisko. Toto opatření tedy bude součástí materiálu předloženého do poradě vedení MZe.

SV ČR vyjádřil zamítavé stanovisko k navrhovanému opatření č. 2 (Nastavení minimální výše sankce, kterou lze uložit za falšování vína – a to dle druhu přestupku) s odůvodněním, že neexistuje přesná definice falšování vína. Tato sankce tak může případně postihnout i prodejce, kteří nevědí o tom, že prodávají víno falšované ve fázi před dodáním k prodeji, a nelze dokázat, kdo je falšovatel (princip objektivní zodpovědnosti). Připomněli, že udílení sankcí je pouze dispozičním právem SZPI a také se obávají nebezpečí nesprávné definice, resp. interpretace.

VŘ Jílek upozornil na to, že ponecháním tohoto opatření ve Vlastním materiálu se nabízí možnost dalšího rozpracování této myšlenky; při vyjmutí z navrhovaných opatření to již nebude možné v žádné podobě uplatnit. Dále připomněl situace, kdy soudy zamítly (i minimální) pokuty udělené ze strany SZPI.

SZPI zaujmula k opatření č. 2 neutrální stanovisko, nicméně vidí problém mj. v tom, že by toto opatření mohlo narazit na majetkové poměry sankcionovaného.

ČMSVP také opatření č. 2 odmítá, domnívá se, že SZPI zná terén nejlépe a je tedy schopna správně určit výši udělené sankce. VA ČR s opatřením č. 2 také nesouhlasí.

Závěr: s ohledem na jednoznačně odmítavá vyjádření zástupců odborné vinařské veřejnosti bude opatření č. 2 (Nastavení minimální výše sankce, kterou lze uložit za falšování vína – a to dle druhu přestupku) z materiálu pro poradu vedení MZe vyjmutu.

K opatření č. 3 - Zavedení povinnosti ohlašovat všechna vína v obalech nad 2 l, resp. 10 l, která se dovezou do ČR (ze třetích zemí) či převezou přes hranice ČR (ze zemí EU) - Ing. Králíček vysvětlil, proč jsou v textu používány alternativní jednotky u větších balení vína – 2 l, resp. 10 l. Jde o to, že v současné době probíhá na půdě EK diskuze k zavedení nových kategorií vinařských produktů (tj. vznik nových kódů kombinované nomenklatury užívaných Celní správou), a to kategorie „víno v obalech 2 – 10 l“ a kategorie „víno v obalech nad 10 l“. V případě, že dojde ke schválení těchto nových kategorií, budou za sudová vína považována „vína v obalech nad 10 l“.

Zástupkyně GR cel upozornila na to, že zároveň s tímto opatřením bude dále probíhat standardní celní řízení.

Závěr: K opatření č. 3 (Zavedení povinnosti ohlašovat všechna vína v obalech nad 2 l, resp. 10 l, která se dovezou do ČR (ze třetích zemí) či převezou přes hranice ČR (ze zemí EU)) nikdo z přítomných nevyjádřil zamítavé stanovisko. Toto opatření tedy bude součástí materiálu předloženého do porady vedení MZe.

Opatření č. 4 (Zavedení povinnosti označovat všechna vína CHOP a CHZO původem z ČR záklopkou, resp. uzávěrem, s vlajkou či trikolorou v národních barvách) považuje SV ČR za jeden z efektivních prostředků boje s černým trhem s vínem v ČR. Dle průzkumu Vinařského fondu s tímto opatřením souhlasí 80 % vinařů. SV ČR dále připomněl, že pokud to bude povinné opatření, bude chráněno, resp. kontrolováno SZPI.

VA ČR s opatřením č. 4 spíše nesouhlasí, ale pokud přeci jen bude toto opatření schváleno, požadují, aby značka byla chráněna (vlastněna) státem, nikoliv Vinařským fondem.

ČMSVP souhlasí s opatřením č. 4, i když ne jednomyslně. Upozorňují na potřebu řádného definování správního deliktu tak, aby sankce za (zejména neúmyslné) neoznačení produktu nebyly příliš přísné. V reakci na to SZPI připomněla, že postupují dle principu objektivní zodpovědnosti a nezjišťují, zda k přestupku došlo úmyslně či neúmyslně.

Ing. Králíček dodal, že nebude možné, aby se do vlastnictví značky zapojovaly soukromé subjekty.

Závěr: K opatření č. 4 (Zavedení povinnosti označovat všechna vína CHOP a CHZO původem z ČR záklopkou, resp. uzávěrem, s vlajkou či trikolorou v národních barvách) nikdo z přítomných nevyjádřil jednoznačně zamítavé stanovisko. Toto opatření tedy bude součástí materiálu předloženého do porady vedení MZe.

K opatření č. 5 (*Zavedení povinné elektronické evidence pohybu vín na území ČR*) zazněla spíše odmítavá stanoviska, a to jak ze strany SV ČR (obávají se chaosu v důsledku nadměrné práce pro vinotéky), tak i VA ČR. SZPI navíc upozornila, že je otázkou času, kdy budou zavedeny pokladny s fiskálním modulem (tj. další náročný úkol pro vinotéky). Zástupkyně GŘ cel k tomu doplnila, že na úrovni EU se nyní začíná diskutovat nový systém určený právě pro přepravu produktů na území jednotlivých členských států, a doporučuje tedy vyčkat výsledků těchto jednání.

Závěr: S ohledem na výše uvedené bude opatření č. 4 (Zavedení povinné elektronické evidence pohybu vín na území ČR) z materiálu pro poradu vedení MZe vyjmutu.

K samotnému opatření č. 6 (*Znemožnění přístupu falšovatelů vín k podporám z Vinařského fondu*) nezaznělo žádné odmítavé stanovisko. V rámci diskuze k tomuto opatření však opětovně zazněla myšlenka znemožnění přístupu falšovatelů k podporám poskytovaným v rámci SOT s vínem a SV ČR požádal o důkladné prověření právních možností nepřiznání dotací v rámci SOT s vínem pro falšovatele vína.

Závěr: K opatření č. 6 (Znemožnění přístupu falšovatelů vín k podporám z Vinařského fondu) nikdo z přítomných nevyjádřil zamítavé stanovisko. Toto opatření tedy bude součástí materiálu předloženého do porady vedení MZe. Zároveň MZe ještě prozkoumá právní možnosti nepřiznání dotací v rámci SOT s vínem pro falšovatele vína, nicméně toto případné další opatření nebude zahrnuto do stávajícího materiálu pro poradu vedení MZe.

V případě znemožnění přístupu falšovatelům vín na významné prezentační akce a renomované soutěže ve vinařském sektoru, a to prostřednictvím výzvy organizátorům těchto akcí (opatření č. 7), bylo konstatováno, že se jedná o opatření deklaratorního charakteru. SV ČR pouze upozornil na to, že je opět nutné dobře definovat přestupky a falšovatele vína.

Závěr: Toto opatření zůstane součástí materiálu předloženého do porady vedení MZe.

K opatření č. 8 (*Zintenzivnění kontrol v prodejnách s druhotným prodejem vína a na tržišťích*) SZPI opětovně uvedla, že již došlo k navýšení personálních kapacit SZPI pro kontroly v sektoru vína. Zároveň upozorňují na to, že zvýšená kontrolní aktivita generuje protireakce směřované na kontrolní osoby (osobní útoky, výhrůžky a ničení osobního majetku). SV ČR v tomto kontextu vyslala signál vůči Ministerstvu vnitra, aby taková protiprávní jednání nebyla přehlížena a aby Policie ČR dbala více na ochranu slušných lidí.

K opatření č. 9 (*Zintenzivnění kontrol živností, které provozují (i) prodej vína*) MPO uvedlo, že uvítá konkrétní podněty ze strany SZPI, na základě kterých mohou následně pozastavit živnost nebo odebrat živnostenské oprávnění. MPO doporučuje vypracovat koncepci spolupráce se SZPI na krajské úrovni, a to prostřednictvím konkrétního kontrolního plánu. Celkem je v ČR 240 živnostenských úřadů, a tak koordinace na celostátní úrovni není jednoduchá. Na základě podnětu SV ČR – požadavku na zvýšení kontroly hostinské činnosti MPO přislíbilo, že spustí celostátní tematický úkol v této oblasti. ČMSVP se přimlouvá za to, aby se nejednalo pouze o jednorázovou akci, ale o kontinuální spolupráci SZPI a živnostenských úřadů.

V rámci diskuze k opatření č. 10 (*Zintenzivnění spolupráce SZPI a Celní správy*) zástupkyně GR cel upozornila na to, že pokud budou celníci více pracovat v oblasti vína, bude to na úkor jiných oblastí. SV ČR vznesl požadavek na zvýšení personálních kapacit celní správy v sektoru vína.

Závěr: K opatřením v oblasti kontrol (č. 8 – 10) nikdo z přítomných nevyjádřil zamítavé stanovisko. Tato opatření tedy budou součástí materiálu předloženého do porady vedení MZe. Obecně pak u všech opatření je slovem „zintenzivnění“ chápáno zkvalitnění a zefektivnění (kontrol). MPO spustí celostátní tematický úkol v oblasti kontroly hostinské činnosti (s důrazem na kontrolu rozlévaných vín).

Na závěr byly projednány varianty v oblasti prodeje čepovaného (sudového) vína, předložené komisi k rozhodnutí, a to:

1. Úplný zákaz prodeje čepovaného vína
2. Povolení prodeje čepovaného vína pouze „pod víchou“, tj. přímo ze sklepa a pouze víno vlastní výroby
3. Zpřísnění podmínek prodeje čepovaného vína

SZPI se přiklání k variantě č. 2, kterou považuje za vhodnou, akceptovatelnou a korektní.

SVČR navrhuje průnik variant č. 2 a č. 3, tj. prodej pouze vlastního sudového vína české provenience za určitých zpřísněných podmínek prodeje. S tímto přístupem souhlasí ČMSVP a SZPI.

VA ČR se vyslovilo pro variantu č. 3. Domnívají se, že při variantě č. 2 se problém přesune od sudového vína k lahvovému vínu.

MPO vzneslo námitku k variantě č. 2, kdy se obávají, že to bude znamenat závažnou překážku podnikání. Nicméně z následné diskuze vyplynulo, že systém prodeje pouze pod víchou funguje i v jiných státech EU, a tedy nemůže znamenat zásadní překážku podnikání.

Závěr: pro poradu vedení MZe bude připraveno opatření, které bude průnikem variant č. 2 a 3, tj. u čepovaných vín povolení prodeje pouze vlastního sudového vína české provenience a za určitých zpřísněných podmínek prodeje.

Diskuze k průvodním dokladům

Kromě materiálu určeného pro poradu vedení MZe ve věci černého trhu s vínem byl prodiskutován také Návrh struktury zjednodušeného průvodního dokladu pro přepravu vinařských produktů, předložený ze strany MZe.

Návrh, zaslaný před zasedáním komise, byl nejprve podrobně prodiskutován v rámci dopoledního setkání se zástupci vinařské veřejnosti, konaného zejména za účelem projednání změny Programu podpor v rámci SOT s vínem.

SZPI se přimlouvá za uvedení do praxe zjednodušeného průvodního dokladu – čím dříve, tím lépe.

VA ČR navrhuje jednoznačnou identifikaci subjektu pomocí IČ nebo DIČ, nikoliv vypisováním dalších údajů (jako např. adresy).

Na základě dotazů zástupkyně GŘ cel bylo objasněno, že navrhovaná struktura zjednodušeného průvodního dokladu se týká také hroznů révy vinné (budou doplněny příslušné jednotky), bude používána pouze u přepravy produktů z révy vinné na území ČR, a že konkrétní podoba tohoto dokladu bude specifikována nařízením vlády, resp. vyhláškou na základě nového zmocnění v zákoně č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství, ve znění pozdějších předpisů.

Na přípravě zjednodušeného průvodního dokladu bude úzce s MZe spolupracovat SZPI a GŘ cel.

Informace MF k výběru DPH v sektoru vína

Zástupce MF přítomné informoval o zjištěních v oblasti výběru DPH v sektoru vína. Z dostupných údajů vyplývá, že zlom ve výběru nastal mezi lety 2010 a 2011, nelze ovšem rozklíčovat, o co se konkrétně jednalo (nemuselo se nutně jednat o falšování vína, ale např. o odchod velkého subjektu z trhu). Na závěr bylo konstatováno, že přesné údaje o výběru DPH v sektoru vína jsou těžko zjistitelné, neboť subjekty obor činnosti v daňovém přiznání nespecifikují.

Závěr

VŘ Jílek konstatoval, že u materiálu pro poradu vedení MZe k problematice černého trhu s vínem byla dosažena dohoda nad zásadními věcmi, a tento materiál tedy bude (po upravení na základě dohodnutých změn) předložen do porady vedení MZe.

Úkoly vyplývající ze 3. zasedání komise:

- MZe upraví Vlastní materiál, týkající se opatření v oblasti černého trhu s vínem, dle závěrů komise, a následně jej předloží do porady vedení MZe ke schválení.
- MZe prověří právní možnosti znemožnění přístupu falšovatelům k dotacím v rámci SOT s vínem.
- MPO spustí celostátní tematický úkol v oblasti kontroly hostinské činnosti (s důrazem na kontrolu rozlévaných vín).

Zápis vypracovala: Ing. Marie Křístková, Ph.D.

Schválil: Ing. Petr Jílek, vrchní ředitel sekce zemědělských komodit

V Praze dne